Jef Herold

Joseph (Jef) Louis Marie Herold is geboren op 21 mei 1912 in Maastricht. Hij was de zoon van Felix Henricus Hubertus Herold (1878-1957) en Maria Elisabeth Vinken (1873-1968). Hij had twee broers en twee zussen. In 1923 verhuisde het gezin van Maastricht naar Utrecht. Zijn vader was directeur generaal van de NV Uitgeversmaatschappij Neerlandia in Utrecht.

Jef ging in Utrecht naar de HBS op het Bonifatius Lyceum en slaagde in 1931. Op 23 maart 1928 werd in Utrecht de 1e Katholieke troep opgericht als de 1e Charles de Foucauldgroep. Het was een voortzetting van activiteiten op het Bonifatius Lyceum in Utrecht. Er kwamen twee patrouilles uit de hoogste klassen van het Bonifatius Lyceum bij. Er werd begonnen met een voortrekkersstam, later kwam er ook welpen en verkenners bij. De horde heette St. Paulushorde. De groep nam deel aan de 5e Wereld Jamboree in Vogelenzang. Tot 1937 was de groep onderdeel van de NPV als groep 8.

Jef was voortrekker bij deze groep en werd er in oktober 1932 vaandrig. Hij stopte in september 1933, mogelijk omdat een tweede groep opgericht werd. Deze Charles de Foucaultgroep II werd in september 1933 opgericht door de groepsgeestelijke H.J.J. van Schaick. In januari 1934 kreeg Jef zijn erkenning als groepsleider en hopman bij deze groep. Hij stopte in december. De groep heeft maar kort bestaan.

In april 1937 slaagde Jef voor zijn kandidaatsexamen Economische Wetenschappen aan de Universiteit van Amsterdam.

Op 19 mei 1937 gingen voortrekker Jef Herold uit Utrecht en voortrekkersgast Hans Wouterlood (1919-1986) uit Bussum naar de Nationale Jamboree in de Verenigde Staten. Na afloop reisden ze met de Amerikaanse scouts mee naar Nederland om deel te nemen aan de 5e Wereld Jamboree in Vogelenzang. Van hun reis maakten ze een logboek '*Wij trekken door Amerika*'. Jef maakte de illustraties.

Vlak voor de oorlog werd hij Commissaris van de Katholieke Verkenners. Commissaris Jef Herold en commissaris Frits Jonker van de NPV hadden in de meidagen van 1940 de leiding over de Padvinders Hulpdienst in Utrecht. Een paar maand voor de Duitse inval volgden 50 voortrekkers van de NPV en de katholieke verkenners een opleiding bij de politie. De verkennersgroepen zetten een alarmeringssysteem op, zodat bij een noodzakelijk inzet de scouts snel samengebracht konden worden. Op 10 mei werd het padvindershoofdkwartier als centrale ingericht. Een

De leiding van de Padvindersdiensten, het N. P. V. en de Commissarissen, Dr. Jonker en Herold, verzochten ons mede te deelen, dat vooral nieuw en in goeden staat verkeerend materiaal hoogst welkom is.

aantal padvinders bleven op het stadhuis om als ordonnans op te treden, scouts werden ingezet op het station en als hulp bij het inrichten van evacuatieplekken. Er werd geholpen in de ziekenhuizen, onder andere met verplaatsen van bedden en er werd geholpen met het weghalen van gewonden bij de Grebbelinie. Na het bombardement op Rotterdam gingen een aantal Utrechtse voortrekkers daarheen om hulp te bieden. Direct na de capitulatie coördineerden Herold en Jonker de inzet van padvinders bij de inzameling van kleding en goederen voor de gedupeerde ingezetenen in Rotterdam. In juni kregen de padvinders van burgemeester van Pelkwijk en erevoorzitter van de padvinders in Utrecht de insignes Nationale Dienst uitgereikt en ze werden voor hun inzet in het zonnetje gezet. Ook werd stilgestaan bij de scouts die omgekomen waren in de meidagen van 1940.

Zijn broer Alexander Johannes Marie overleed in 1942.

Na de oorlog was Jef in mei 1945 één van de eersten die promoveerde in de filosofie aan de katholieke Universiteit Nijmegen. Hij werd eigenaar van het Psychologisch Instituut in Maastricht. Hij was ook voorzitter van het Nederland-Amerika Instituut in Maastricht.

Zijn vader directeur-generaal Herold en de centrale directie van NV Uitgeversmaatschappij Neerlandia in Utrecht werden kritisch onderzocht vanwege hun meegaande houding in de eerste oorlogsjaren. Er volgden uiteindelijk geen zware strafrechtelijke veroordelingen of langdurige uitsluitingen voor de top, omdat zij aannemelijk konden maken dat zij onder extreme Duitse dwang hadden gehandeld om het katholieke vermogen te beschermen. De belangrijkste kranten van de Uitgeversmaatschappij, zoals de Limburger Koerier (Maastricht) en het Dagblad van Noord-Brabant en Zeeland (Breda), kregen een permanent verschijningsverbod. De bezetter had de persen immers gebruikt voor pro-Duitse propaganda. Dit leidde er in Limburg toe dat de persen en gebouwen van Neerlandia in Maastricht definitief werden overgenomen door het nieuwe, uit het verzet voortgekomen dagblad Veritas. Naast de naam van zijn vader, komt ook de naam van zijn broer Hendrik Marie (1904) voor in het Centraal Archief Bijzondere Rechtspleging (CABR).

Meer informatie

Registratie Felix Henricus Hubertus Herold & Maria Elisabeth Vinken & Cornelia Odelia Maria Herold & Alexander Johannes Marie Herold & Hendrik Marie Herold & Maria Josephina Herold & Joseph Louis Marie Herold (uit de periode 1890-1920) te Maastricht » Open Archieven
1007-2.7989-19 Gezinskaarten Utrecht 1910-1936 (Het Utrechts Archief)
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 18, 1934, no. 1, 1934 » 1934-01 - Pag. 12 | Delpher
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 18, 1934, no. 11, 1934 » 1934-12 - Pag. 9 | Delpher
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 17, 1933, no. 8, 1933 » 1933-09 - Pag. 7 | Delpher
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 16, 1932, no. 9, 1932 » 1932-10 - Pag. 7 | Delpher
Lustrumboek van de eerste Charles de Foucauldgroep » » [1953] - Pag. 18 | Delpher
De Amstelbode » 03 jul 1931 - Art. 19 | Delpher
Haagsche courant » 30 apr 1937 - Art. 36 | Delpher
De Maasbode » 24 jul 1937 - Art. 115 | Delpher

Dagblad van Noord-Brabant » 24 jul 1937 - Art. 68 | Delpher
Limburger koerier : provinciaal dagblad » 24 jul 1937 - Art. 290 | Delpher
Utrechtsche courant » 24 jul 1937 - Art. 50 | Delpher
Utrechtsche courant » 22 mei 1940 - Art. 23 | Delpher
Utrechtsche courant » 18 jun 1940 - Art. 55 | Delpher
Nieuwe Utrechtsche courant » 20 mei 1940 - Art. 66 | Delpher
Utrechtsche courant » 03 jun 1940 - Art. 9 | Delpher
Tussen Vecht en Eem 2000-04.pdf
De vrije pers » 16 mei 1945 - Art. 4 | Delpher Limburgsch dagblad » 23 dec 1961 - Art. 331 | Delpher
Oorlog voor de Rechter
Oorlog voor de Rechter
Dr. Joseph L.M. Herold - Odekerken Marebos

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.